

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, 26th July 1967

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Nine of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

MYSORE (ABOLITION OF CASH GRANTS) BILL, 1967—

Leave to Introduce

Sri M. V. RAMA RAO (Minister for Home and Labour).—Sir, I beg leave to introduce the Mysore (Abolition of Cash Grants) Bill, 1967.

MR. SPEAKER.—The question is :

“ That leave be granted to introduce the Mysore (Abolition of Cash Grants) Bill, 1967”.

The motion was adopted.

Mysore (Abolition of Cash Grants) Bill, 1967.—Introduction.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, I beg to introduce.—

The Mysore (Abolition of Cash Grants) Bill, 1967.

MR. SPEAKER.—The Mysore (Abolition of Cash Grants) Bill, 1967 is introduced.

BUDGET ESTIMATES FOR 1967-68—DEMANDS FOR GRANTS

Demand Nos. 10, 14, 16, 20, 24 and 44.

(Debate—Contd.)

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ 3 ದಿವಸದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಖಾತೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಉತ್ತರ ವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಬಾಡಿಯೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಗಣಿ ವಿಭಾಗ ಈ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ದಿವಸ ನಡೆದಂತೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ)

ಮೊದಲಾಗಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಮದ್ರಾಸ್, ಆಂಧ್ರ, ಕೇರಳ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಈ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೋ ಆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದಂಥ ಮದ್ರಾಸ್ ಆಂಧ್ರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು ಎಂದು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗವನ್ನು ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆ ಒಂದು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಪದ್ಧತಿಯೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ 8310 ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಅಳವಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 26 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಸ್ಟೇಟ್ ಏಜೆಂಸಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, (2) ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಯರ್ಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, (3) ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲೂ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಬಾಬಿಗಳಿಂದ 3 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಟಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 2,161 ಜನರಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ 64 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೈದರ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮೂಲಕ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 2,447 ಜನರಿಗೆ 6 ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಹೈದರ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಟಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿಯೂ, ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದಂಥ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕವೂ ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶೇಷನೀಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಮದ್ರಾಸನ್ನು, ಆಂಧ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನೇಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ನೋಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೈದರ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮರುಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು

ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ವಾಯಿದೆ ಮೀರಿದ ಸಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರಿರುವಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೈರರ್ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಹೈರರ್ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿಡ್ ಹೈರರ್ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಮೆಷಿನರಿಯನ್ನು ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ವಾಯಿದೆ ಮೀರಿದಂತಹ ಹೈರರ್ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಹಣ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ವಾಯಿದೆ ಮೀರಿದಂತಹ ಸಾಲ ಮೂಲವನ್ನು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಈ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ, ಇವು ಮೂರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿದರೂ ಅವಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ವಾಯಿದೆ ಮೀರಿದ ಸಾಲ ಮಿತಿಮೀರಿರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವರರು, ಫೆಬ್ರವರಿ ಈಚೆಗೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಹೈರರ್ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಮೆಷಿನರಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ, ನಾವು ಕಳಿಸಿದಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೀರಿಸದೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಷಿನರಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗೆ ಹೇಳಿ, ಹಳೆಯ ಉದ್ದಿಮೆ ದಾರರು ಯಾರು ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ, ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ತೊಡಕಾಗಿರುವುದು, ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊಂದಿದ್ದ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಲಾಭವನ್ನಾಗಲಿ, ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಏಡ್ಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಆಕ್ಟ್, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಮೂರು ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ವಾಯಿದೆ ಮೀರಿದ ಹಣ 60 ಲಕ್ಷ, 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ನಾವು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ನಮ್ಮ ಫೋರಜ್ one way traffic ಆದರೆ, ಅದರಿಂದ ಪುನಃ ಬರುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಯಿದೆ ಮೀರಿದ ಹಣ ಇದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರುಗಳು ನಮ್ಮ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಹ ಹೆಬ್ಬಯಕೆ, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ, ಅಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲು ಇಲ್ಲ ವೆಂದು. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಅಭಾವವಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯು ತ್ತೇವೆಂದು ಬರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೈಗಾ ರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪದ್ಧತಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಭಾವವಾಗಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳ ಡೀ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ, ಅದರ ಪ್ರಸಂಗವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಯಾರು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೋಟಾ ಮೂಲಕ ಸಿಗುವಂತಹ ಕಚ್ಚಾಮಾಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಬಹುಶಃ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬಂದಂತೆ ಕಾಣು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇಂಟ್ರೇರ್ಜೆಡ್ ರಾ—ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಹೋರಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ, ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಅದರ ಬದಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ಒಂದು ರಾ—ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ, ಅದು ಈ ಉದ್ದಿಮೆಗಾರರಿಗೆ ಕಂಡುಬರಲಾರದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ಸ್, ಎರಡನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 127 ಶೆಡ್ಯೂಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 50 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 300 ಶೆಡ್ಯೂಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಬರೇ 216 ಶೆಡ್ಯೂಗಳನ್ನು ತೆರೆ ದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮೂರನೇ ಯೋಜ ನೆಯಲ್ಲಿ 216 ಶೆಡ್ಯೂಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಮದ್ರಾಸಿನ ರಾಗಲ, ಅಂಧ್ರದ ರಾಗಲ, ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶೆಡ್ಯೂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ವನ್ನು ಇಲ್ಲ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳ ಸ್ಥಳವೇ ಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಬೇಕು, ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿರುವವನಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಬೇಕು. ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಧೋರಣೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ 100 ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ 14 ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಲಿ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಸೌಕರ್ಯ ನಮಗೆ ದೊರೆಯ ಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಕೇಂದ್ರೀ ಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ, ಅದು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರೆಯುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೈರ್ ಪರ್‌ಚೇಸ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೈರ್ ಪರ್‌ಚೇಸ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬರುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಕೊಡದೆ, ಪುನಃ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುವ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೈರ್ ಪರ್‌ಚೇಸ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೋ, ಅ ಹಣವನ್ನು ಪುನಃ

ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಡ್ತಿ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮರ್ರೇಶ್ವರಂ).—ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇರುವುದು ಕೇವಲ 10 ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರವಾದ್ದರಿಂದ, ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರು ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 21 ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳನ್ನು, 7 ಮಾಡ್ರನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಕರ್‌ಷಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು 7 ಕೋಟಿ 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 298 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಮ್‌ಗಾಗಿ, 42 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡಿಕಾರ್ಪ್‌ಗಾಗಿ, 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾಯಿಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು 400 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ಕಾಲ್ ಸ್ಕೋರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 7.55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಹಾಕಬಹುದು ; ಈಗಾಗಲೇ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅರಾಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಈ ವರ್ಷದ ಅರಾಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ 7 ಲಕ್ಷದ 38 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 32 ಲಕ್ಷದ 44 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ (ಹಾಸನ).—ಇತರೇ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡದೆ, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಇಡದೆ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಸಹ ಕೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ 1957ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲವವರೆಗೆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಖಾದಿ ಕಮೀಷನ್‌ನಿಂದ 4 ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ. 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆದಿದೆ. 6 ಕೋಟಿ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪರವರೆಗೆ 2 ಕೋಟಿ 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಖಾದಿ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿಯಿರುವುದು 2 ಕೋಟಿ 54 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. 49 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೂ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ವಂತಕ ವಿಲೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಟ್ಟು 1,285. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 983 ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. 253 ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ)

ಡೀಫೆಂಟ್ ಆಗಿವೆ. 730 ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಂಡಿಷನ್‌ನಲ್ಲವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಲ, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಆಗಲ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ 21 ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಫೈಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 1,51,551 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ 34 ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ 1,84,444 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ದಿಗಂಬರರಾವ್ ಬಲವಂತರಾವ್ (ಅಲಂವ್).—ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಡೇರ್‌ಮನ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—Sri Digambar Rao, did not hear what I told Sri Krishnan or he thinks that he has got superior rights. Let the reply be over. We have got two hours. At this rate, we will not be able to close this in two hours. If there is time, and if I feel like it, I shall permit a few clarifications. Don't take it as a commitment. I give no assurance. Once an assurance was given and much was made of it. Whatever clarifications are wanted, they may be in writing. I will get all clarifications. I don't like anything to be left in clouds or doubt. Let the Hon'ble Minister fully reply. Much time has already been spent on these demands. We adjourned at 8-30 p. m. last night.

Sri AZEEZ SAIT (Narasimharaja).—I hope there will be some time for clarification.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—1,285 ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪೈಕಿ 1,188 ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ 1965-66ರ ಆಡಿಸ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪೈಕಿ 99 ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಸ್ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ರೆಕ್ಯಾಚಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು 1965-66ರ ಆಡಿಸ್‌ನ್ನು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಖಾದಿಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ 238 ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ರಿಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 20 ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಮತ್ತು ಅನೇಕ ನೌಕರರು ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಕ್ವಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಅವರು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಆಫೀಸರನಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಸೆಂ ಎಂದು ಒಂದು ಸೆಂ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇಷ್ಟನ್ನು ನಾನೇಕ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಬರುವುದರಿಂದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

9-30 A. M.

[Sri M. S. Krishnan interrupted]

Mr. SPEAKER.—I feel very much when I do not allow clarifications because very pertinent clarifications are asked. I would very much love to allow it; but only if it is possible to adhere to the time, I have no objection. Will we be able to do it ?

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, whenever I have said something it may go off the record because the point will not be covered by the Minister. If our points are not replied, what is the use of our sitting here? We may as well sit in the lobbies. The Minister has not said anything about major industries.

Sri A. P. APPANNA.—After the reply is over, if clarifications are allowed, I will reply.

Mr. SPEAKER.—The grace of the point is lost. The hon'ble Deputy Minister is also better equipped to answer then and there. But the difficulty is, members made the House to sit till 8-30 P. M. in the night and even then, we are not able to.....

[Sri Azeez Sait interrupted]

The Hon'ble member, unless he is called upon, must not speak.

Sri AZEEZ SAIT.—When I get up in my seat, it means that I intend taking your permission and presume that you have permitted me to speak.

Mr. SPEAKER.—Hon'ble member should not be so presumptuous.

Sri AZEEZ SAIT.—It is in the rules of procedure; if a member wants to speak, he must get up in his seat.

Mr. SPEAKER.—Hon'ble member requires a little teaching. Whenever any member gets up, he catches my eye. The next step is I must call his name; then alone he can speak; let there be some decorum.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ, ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿರುವ ಅಕ್ಷಿನಂತೆ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಬೋರ್ಡ್‌ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಗ್ರಾಂಟು ಮತ್ತು ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಇಂದು ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಖಾದಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚ ವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆಯೋ ಅದರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ರಬೇಕು, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದರ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕಿಸಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗುವಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯ ಬರಬೇಕೋ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೇನು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅದು ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಸರಕಾರ ಖಾದಿಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನುಪ್ಪುವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನಿಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಖಾದಿಬೋರ್ಡ್‌ನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲವಲ್ಲದ ಅರೋಪಮಾಡಿದರೆ ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬಾರದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SHARANAGOUDA INAMDAR (Jewergi).—We are not opposed to the scheme as such. But, we want that the money allotted by the Central Government should be properly utilised.

Mr. SPEAKER.—At this rate, I will arrive at this conclusion : members may ask and the Minister may reply ; I will not object. If the Minister does not reply I cannot help and, I will not be able to give full time to the Minister to reply.

Sri S. SHARANAGOUDA INAMDAR.—Mr. Speaker, Sir, I humbly submit that I have no habit to speak always or to interrupt the Ministers while replying. This is the first time I have put this question. I said that we have no objection for the scheme as such but we want the money allotted by the Central Government should be properly utilised. That was my suggestion ; I have never interrupted anybody's speech so far.

Mr. SPEAKER.—Let the House have a clear idea. I think it is better to allow clarifications if the members want. I do not want them to be dissatisfied. But the question arises, everybody will begin to ask and the Minister will have to answer everybody. So, what shall we do ? I would like to know from the Leader.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—The only thing that we can do is, allow the Ministers to have their say completely and fully within the time possible. Then, if you allow any clarifications, you may do it. I think, clarifications have become too many. There are so many occasions to ask for clarifications. They can put questions ; they can write to us. But within the prescribed time what can we do ?

Mr. SPEAKER.—I have already received one in writing which I pass on to the Hon'ble Minister and he should reply. Now, Sri Devaraj Urs and the Chief Minister have to reply. I accept the request of Sri Sharanagouda. If it comes in the proper context, it becomes very graceful ; otherwise, the grace and the force of the clarification goes away. For that we are not prepared to allot time. Everybody wants clarifications and it may not be possible. Therefore, we must plan in advance. I have prevented so many. If I say : " Yes, to Sri Sharanagouda ", what will others think ? Others also feel intensely.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ನಾವು ಖಾದೀ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವಂತಹ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಎರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಆ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ಈ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಾದರೆ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಖಾದೀ

ಕವಿಾಪನ್'ನಿಂದ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆತೆ ಪಟ್ಟದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಕವಿಾಪನ್‌ನವರು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸುಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಈ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನನ್ನು ಭದ್ರವಾದ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಕ್ರಮಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಮೈನ್ಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಚ್ಚೇರೀಗಳವರು ಇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವವರು ಎಷ್ಟು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ರಾಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ರಾಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಆದರು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಆದರನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಲಾಪ್ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿತು ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ರಾರಿ ವ್ಯವಹಾರವಿಂದ ಬಿ.ಎಂ.ಡಿ. ರಾರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮೂರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಏನೆಂದರೆ ಬಿ. ಎಂ. ಡಿ. ಅನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಮಿನರಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಅಂಡ್ ರಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಕಂಪನಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂತೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಂತಹ ನಷ್ಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ.

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—Is it private capital ?

Sri A. P. APPANNA.—No, it is State capital. ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಫೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಅಂಡ್ ರಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೈನಿಂಗ್ ರಿಸರ್ವ್ ಏರಿಯಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ರಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಿ. ಎಂ. ಡಿ. ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಲುಕ್ನಾನಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತೋ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಅಂಡ್ ರಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಫೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಬಡ್ಡಿನ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಬಿ. ಎಂ. ಡಿ.ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಲ್ಯಾಕ್ಟೇಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದವೋ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಮಿನರಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ರವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಆ ದರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ ಅವರು ರಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಅಂಡ್ ರಾಸ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಆತೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಧಿವೀರಪ್ಪನವರು ಮೈನಿಂಗ್ ಲೀಸ್‌ನ್ನು ಕೆಲವೇ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದೆ, ಮೈನಿಂಗ್ ಲೀಸ್‌ನ್ನು ಹೊಸಬರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ)

ನಿಯಮವನ್ನೂ ಸಹ ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸಬರಿಗೆ ಮೈನಿಂಗ್ ಲೇಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು 12 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಮೈನಿಂಗ್ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದು ನಿರ್ದೇಶನ ಇದೆ. ಚಿಕ್ಕಕರ್ ಜನರಲ್ಲದವರು ಅನೇಕರು ಭಾರಿ ಮೈನಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಆಪ್ತರಾದ್ದರಿಂದ ನ್ಯೂ ಎಂಟ್ರೆಂಟ್ಸ್ ಅಂತ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು 10-12 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಮೈನಿಂಗ್ ಕಲಿಸ ಮಾಡದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಅದುರು ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು; ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಮೈನಿಂಗ್ ಕಾರುಬಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷಿವ್, ಚಿಕ್ಕಕರ್ ಸ್ಕ್ವಾಫ್, ಹಣ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರು, ಸರಿಯಾದ ಚಿಕ್ಕಕರ್ ಸ್ಕ್ವಾಫ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಲ್ಲಿ ಹಣ ಇದೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪುನಃ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ವಿನೆಂದರೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಅದುರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಾಗಿರಬಹುದು, ಹೊಸಬರು ಒಂದು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಸಾವಿರಾರು ಟನ್ ಅದುರನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಆ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮೈನಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. 1964-65ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಉತ್ಪನ್ನ 59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. 1966-67ಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಸಾಧಾರಣ ಒಂದು ಕೋಟಿ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸಿವ್‌ಗಳಿವೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಐರನ್ ಅಂಡ್ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್‌ 150 ಮಿಲಿಯನ್ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮತ್ತು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 671 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಮೈನಿಂಗ್ ಆಪರೇಷನ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಕೆಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇಷ್ಟರವರೆಗೂ 43 ಲಕ್ಷದ 48 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಒರನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ವಾಫ್ ಬಂದದ್ದರಿಂದ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಮೈನಿಂಗ್ ಒನರ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಡೆಬರಂಟ್ ರಾಯಲ್ಟಿ ಕಟ್ಟದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ರೈತರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಡ್‌ವಾಟರ್ ಸೆಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸೆಲ್‌ನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಆಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೈತರು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಿಲ್ಲದಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಡ್ ವಾಟರ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಈ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಕೇಳಿ ನಾನು ಈ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ತಾವು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದು. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುರೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಒಂದು ಬರವಣಿಗೆಯ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡೋರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು

ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಈ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರವಲಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಅವರಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಇರಾಖೆಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅಂಥ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇವೆ. ಅಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪರಾಧಗಳು ನಡೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಒಬ್ಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಿಂದಲೇ ನೇಮಕವಾದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಸಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿತವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೇನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದ್ದ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಡೆಪ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥವರಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಾಕಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ಮೈಸೂರ್ ಮಿನರಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನುಳಿದವರನ್ನು ರಿಟ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮೈಸೂರ್ ಮಿನರಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಯವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅವರು ಅಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬರೀ ಅಸೆಟ್‌ನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ವಿನ್ಯಾಸ ಇದರ ಲಯಬಿಲಿಟಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೇ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೂ ನೇರವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಾಗಿತ್ತೋ ಮುಂದೆ ಇದೇ ದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ರಿಟ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. 1961-62 ರಲ್ಲಿ 1.8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ; 1963-64ರಲ್ಲಿ 39.5 ಲಕ್ಷ; 1964-65 ರಲ್ಲಿ 24.9 ಲಕ್ಷ; 1965-66 ರಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷದ 9 ಸಾವಿರ; ಮತ್ತು 1966-67ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಆಡಿಸ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರೊಥಾರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ 13.6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾದ್ದಾಗಿಬಾರದು ಎಂದು ನಾವು ಮೈಸೂರ್ ಮಿನರಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಸೆಟ್‌ನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಆ ಮೈಸೂರ್ ಮಿನರಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನವರು ನೇರವಾಗಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅದೇಶ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ.

10-00 A.M.

Sri D. DEVARAJ URS (Minister for Animal Husbandry, Fisheries, Information and Publicity).—Sir, of all the village and cottage industries in the State, I have no hesitation in saying that sericulture is the most important industry which gives occupation for more than 10 lakhs of people in the State in

(SRI D. DEVARAJ URS)

five districts of Mysore. The importance of sericulture is much more of late because though India from the point of view of production of silk is fourth in the world, Mysore occupies the first place in the whole of India and of late we learn that Japan which is the foremost country in the world from the point of view of more production of silk is going to slowly switch over to other industries and there may come a time when Japan is likely to give up sericulture production. That is because it is said that the Japanese farmer and those engaged in this industry are able to get more wages and profits in other avocations than in sericulture. This type of development in Japan and elsewhere is indirectly an inducement for developing sericulture in our country, more so in Mysore. Mysore holds the foremost place from the point of view of production of mulberry silk.

A point was made out that since decades sericulture has not progressed much. I would like to give a few figures which will bear out the progress made so far during the last 10 or 15 years. It is on account of the progressive policy adopted by the Government that the ryots have been able to increase mulberry cultivation in larger areas and they have taken to more and more of silk production. There was a great slump after the Second World War. As a result of that, Government came into the picture and tried to give all possible help to prevent the slump and give a boost to sericulture and the silk market. If Government had thought of closing the filatures in view of continuous losses year after year the Hon'ble Member Sri Range Gowda would appreciate what would have happened to sericulturists in Mysore. In addition, we have been trying to improve the seeds. We have been getting foreign race from Japan and we have crossed foreign race with Mysore race with the result that we have been able to get good seeds. It is true that it has not been possible to issue the entire quantity of seed cocoons that are needed by the ryots through Government agency only. That is because it has not been possible to have the area of farms required for producing as much of these seeds as are required by the ryots. It is estimated that roughly 8 crores of seeds are required. At present the Government grainages have been supplying 2 crores and the remaining seeds are being supplied by private grainures. If Government is able to meet almost all the seed requirements of the ryots, it may be that the ryots will get better and disease-free seeds and it will be possible for them to have better production of silk. Here and there complaints are no doubt there with regard to the supply of seeds through private granules. We have been trying our best to keep a watch and wherever the licensed granules are not keeping up to the standard, we have been trying to educate them and hereafter we will cancel those licences and give them to others. There is always a conflict of view with regard to the question of producing seeds departmentally or through private agencies. There is one section which wants private farmers to take up this multiplication of seeds and there

is another section which wants only the Government Department to take up the entire multiplication of seeds and distribute them to the farmers. The policy is to have in due course only such farmers who have the necessary know-how and in a position to produce better seeds in course of time and minimise the number of licences that have been issued. Now 500 and odd licences have been issued to the farmers to multiply seed and in course of time as and when it is possible for the Government to have more mulberry gardens it would be possible to give seeds through the Department itself. In the year 1955-56, the area under mulberry cultivation in the State was 1.25 lakh of acres and it has now risen to 1.85 lakhs. We can see that there is a steady increase so far as mulberry cultivation in the State is concerned. The number of families that were engaged in the year 1955-56 was 65,000 and at the moment it is 95,000. The number of families indirectly engaged in mulberry cultivation in the various processes through which this cocoon has to be processed till we get silk out of it is 1 lakh and it is rising to 1.35 lakhs. The production of raw silk which was 16 lakh lbs. in 1955-56 is now of the order of 25 lakh lbs. and the production of filature raw silk which was 60,000 lbs. in 1955-56 has now risen to 3 lakh lbs. in 1966-67. The production of charka silk was 15.25 lakh lbs. There is a slight reduction in production now and it has come down to 13 lakh lbs. The production of domestic basin silk, on the other hand, has increased by leaps and bounds. It was only 15,000 lbs. in the year 1955-56 and now it is 9 lakh lbs. The number of Government grainages was 25 and now it is 57. The number of licensed seed preparers was 118 in 1955-56 and the number now is 510. Likewise there is progress in all aspects of sericultural development during the last one and a half decades. In the First Plan the money spent was not much on the development of sericulture. The provision was 40 lakhs and the expenditure was 11.8 lakhs. There was a terrible shortfall in expenditure in the First Plan. In the Second Plan the provision was 80 lakhs and the expenditure was 71 lakhs. In the Third Plan the provision was Rs. 120 lakhs and the expenditure was 102 lakhs. In the Fourth Plan, for the first year a provision of Rs. 30 lakhs was made and Rs. 28 lakhs were spent. For the current year provision has been made up to Rs. 34,60,007. Sir, considered from the point of view of increasing sericulture development in the State, it is true that what we have been spending all along is not commensurate with the need of the industry as a whole. Still, in these two Plans, considerable progress has been made and I have already given the figures with regard to the various developments in this Department.

Reference was made about the Research Centre that was started in Channapatna, and it was objected to for its displacement from Channapatna to Mysore. This Channapatna Research Centre was taken up in the First Plan on 50 : 50 basis, Centre gave 50 per cent of its total cost and the State's share was 50 per cent. At one stage, when this Research Station was being worked out by the State, the Central Board of Sericulture came forward to take up the entire research work

(SRI D. DEVARAJ URS)

and they said that they would finance all the recurring expenditure and in their opinion they found this building was rather too big for the type of work that was undertaken in the building, and at the same time according to them and also according to our experience it was found that the building was not located in a proper place. Any Research Centre, especially with regard to sericulture, should have lands close by where mulberry is to be grown and experimented upon. Near Channapatna building, we could not think of proper mulberry gardens; we have to go far away from the building, and the building was also too big for the Research Station. From this point, a decision was arrived at that this building should be utilised for some other purpose and the same Station would be conveniently stationed at Mysore. It was the ultimate decision of the Central Silk Board which wanted to take up the entire research establishment and spend money from the Board itself. Now the Centre is working well in Mysore, they are going to have their own building and they have already taken 50 acres of mulberry garden, and the research work is going on well. With regard to the location of the headquarters of the Central Silk Board at Bangalore, it was pointed out that once the headquarters was in Bangalore and subsequently it was shifted to Bombay. It was located in Bangalore, because at that time fortunately, it so happened that the Minister who was in charge of this Sericulture at the Centre happened to be from Mysore and even the Secretary of the Board happened to be from Mysore and through their good offices it was possible to locate the Board's office in Bangalore. Subsequently, the Board, which was manned by different people, unfortunately other than Mysoreans, took a final decision to shift this office from Bangalore to Bombay. The possible reason for the change was that the Chairman who came subsequently happened to be the Textile Commissioner from the Government of India and whose headquarters was located in Bombay, and if the Board office is also located at Bombay it would be convenient for the Chairman to attend to both these offices. Even today we have been urging the Board as well as the Government of India to bring back the office from Bombay to Bangalore. In course of time we might succeed in our efforts to see that the Board has its office in Bangalore only. We have a good case, because more than 75 per cent of the silk that is produced in the whole of India is from Mysore, and therefore, we can urge the Government of India to locate this Board office in Mysore only.

Sir, a reference was made by the hon'ble member, Sri H. Siddaveerappa that there is a talk in the air that we are going to close the filatures. I do not know on what basis he stated that the talk is in the air. Let me assure the hon'ble member that there is no such idea before the Government to close the filatures. On the other hand, we have progressively increasing the production of filatures. The number of basins installed have been increased from 1,300 to 1,650, and as

already stated, even the production of filature silk which was only 60,000 pounds a year, has been raised to 3,00,000 pounds a year. Though we have been losing considerably on these filatures, we have been continuing the filatures solely from the point of view of giving a support to the prices of silk that is produced by the private basin owners and private reelers, ultimately to give support to the mulberry cultivation which is the occupation of so many lakhs of people in the State. Of late, we have been urging the Central Silk Board and through the Board the Government of India to give subsidy for the losses we have been incurring on filatures. This point has been moved more than once before the Central Silk Board and the Government of India, and I must admit that my predecessor, Sri B. Rachaiah, the then Minister in charge of Sericulture, had put up a valient fight to get subsidy, and though we have not been able to succeed so far, there are rays of hope that we are likely to succeed and get subsidy to cover up a major portion of the loss we have been incurring so far as these filatures are concerned. One might ask as to why we are incurring so much loss on filatures. If we very carefully analyse, it has been found that it is rather difficult to make both ends meet, because there is always a competition between the filature silk and charka and basin silk which is produced by private people. If you take the production cost of the private basin owners or charka reelers, their production cost will be cheaper than the cost of filature silk, because the wages are a bit low in their case, and so many other expenditure which we have to necessarily incur they may not incur so much. So, it has been possible for them to compete in the market and sell their silk at a cheaper rate than the filature silk. There is another point which we have to consider as to whether we should continue to have the filatures or close them—it is a very important point than merely giving support to the mulberry cultivation. So far, we had been getting silk from Japan, which was required for producing a particular type of saree or cloth, especially in North-Indian Weaving Centres like Benaras and other places. Because there was a slump in the market with regard to the silk rates, we moved the Government of India to see that import of raw silk from Japan to be either completely done away with or reduced to the minimum. On a representation made by the State Government as well as some other Governments interested in silk industry, the Government of India took a decision not to import Japanese silk as a result of which there is a price boost with regard to the silk production in our State as well as in India. If we stop filature silk that is being used mostly in place of silk that was imported from Japan and which is very necessary for the weavers for a particular type of sarees and all that, it will be terrible blow to the industry and also to the people who are depending upon this industry. Of course we are incurring loss. This fact has been brought to the notice of the Government of India and the Silk Board and it is likely that some help may come in the form of subsidies and it may be possible for us to reduce the loss that we have been incurring in filatures.

(SRI D. DEVARAJ URS)

With regard to Japanese variety of mulberry cultivation in the State, Mr. Siddaveerappa said that no progress has been made in the direction of improving the cultivation. I am sorry to say that the Hon'ble Member who was once a Minister and who held this portfolio in that capacity, continued to live in the old world. He has not noticed the progress that is going on in and outside the State with regard to this. He still thinks that we are still in the last decades. I think he has not acquainted himself with the rate of development and the research that has taken place from the point of view of improving the mulberry cultivation and bringing a new race from the mulberry. This Japanese variety of mulberry is not suitable to our farmers because this Japanese mulberry has not properly acclimatized to our conditions and it is not meant for all varieties of silk worms. The silk worms are classed into three varieties viz., Uni-Waltine, Bi-Waltine and Multi-Waltine. This Uni-Waltine race is found in Kashmir. Bi-Waltine is a race that is from Japanese silk worm and the Multi-Waltine Silk worm is in our State. From this Uni-Waltine and Bi-Waltine the moths and the cocoons come only once and twice respectively in a year. This Uni-Waltine produces cocoons once in a year. Multi-Waltine which we are having gives cocoons 4 to 5 times in a year in our State. Japanese mulberry is not found to be satisfactory for our farmers. We have evolved a mulberry plant by name Kanva which is a good yielding plant. Our farmers desire to have this Kanva variety only. This variety is very popular among our farmers. I think, I have replied all the points raised by the Hon'ble members. One more point raised by Sri Hutchmasty Gowda is left out. Yesterday he has rightly pointed out that the area of garden we have for raising basic seeds as well as for multiplying the seeds is inadequate. I agree with him. The Department is having an idea of increasing the garden area. At present the Department is having 240 acres of mulberry garden wherein seed multiplication and basic seeds development is going on. If we want, as pointed out by the hon'ble Member, that all the required seeds should be supplied through the Department at least we must have over 400 acres of garden where we can grow mulberry and multiply the seeds. It is indeed possible if more funds are provided. It is possible to take up more cultivation of mulberry over larger area and thus provide more seeds.

Sir, I now come to Fisheries. So far as the Fishery Development is concerned, in the State, it is necessary to understand the background under which the development has taken place during the second and third plan periods, so that we could appreciate the good work that has been done by the Department. Mr. Bhaskara Shetty has stated that when compared to Kerala, and Maharastra, the development of fisheries in our State is poor. No doubt by comparison we stand to suffer because the Maharastra State has been developing fisheries from a very long time. When it was former Bombay State, fishery was developed

on a large scale. Of course we are having 200 miles of coastal area. These two Districts namely the South Kanara and North Kanara, as you are aware, once belonged to Madras and Bombay Presidencies respectively. Neither Bombay Presidency nor the previous Madras Presidency took considerable interest that was necessary for the development of fishery in these two regions. Sir, these two Districts came to the new Mysore State, after integration and thereafter it has been possible to give more attention for the development of fisheries in the coastal regions. Sir, if I read out the money figures we have spent during the plan periods, I think, I will be justified in saying that we have paid enough attention for improving the coastal area. Everything possible within our command to create more facilities for increasing the fish-catch has been done. Steps were taken to produce more ice and for establishing cold storage and other necessary plants. Mechanisation of boats has also taken place. All these activities have taken place during the second and third plan periods.

10-30 A.M.

During the Second Plan, the outlay was in the order of Rs. 69 lakhs and expenditure was Rs. 42 lakhs. In the Third Plan, there was a boost on the expenditure side. Though originally it was contemplated to spend Rs. 130 lakhs, the expenditure went up to Rs. 173½ lakhs. Besides this plan expenditure, there was an outlay of Rs. 78 lakhs under what is called the crash programme. Sir, when compared to these figures, what is the proposed outlay for the Fourth Plan? The proposed outlay for the Fourth Plan is in the order of Rs. 400 lakhs as against 173 lakhs spent in the Third Plan period. Besides these 400 lakhs under the normal budget as well as in the plan budget, we have the Central schemes for which the Centre is going to give nearly Rs. 75 lakhs. In addition we have two co-operative federations, one at South Kanara and one at North Kanara. It was pointed out by one Hon'ble Member that finances should be made available through Central Banks or the Agriculture Refinance Corporation for the development of fisheries. Sir, steps have already been taken to move the Agricultural Refinance Corporation and I am glad to inform the House that the Refinance Corporation have agreed to finance not only South Kanara Fishermen's Co-operative Federation but also North Kanara Co-operative Federation. I learn that they have sanctioned about Rs. 38 lakhs to North Kanara Co-operative Federation and I think a loan already sanctioned to the South Kanara Co-operative Federation is in the order of Rs. 59.35 lakhs. Sir, as for the number of cold storage and other facilities it might interest the House to know that in North Kanara as well as in South Kanara we have established Ice Plants, cold storages and refrigerating plants, and the total tonnage in all these plants for preservation and storage will be about 142 tons of ice per day, when all these ice plants are completed. And 60 tons per day of fish could be freezed in the freezing plants. Besides this, we have for the Fourth

(SRI D. DEVARAJ URS)

Plan a programme of taking up the construction of ice plants and cold storages in Honnavar, Thadri, Ankola, Belgaum, Hubli, Sirsi and Shimoga. Out of these 7 plants, Honnavar and Thadri storages are going to be financed through Central Finance Scheme. The other five places come under State plans and these we hope to complete during the period of the Fourth Plan. Besides this, we have established four schools for training fishermen boys in the coastal region and one training school for training in inland fisheries at Krishnarajasagar. In addition to these 4 schools, we propose to extend these school activities in the Fourth Plan period and also add one or two more. So far about 725 boys have been trained and all these boys have been provided with mechanised boats as I had the occasion to reply to a question day before yesterday. 341 mechanised boats have been given to all these boys. There is no backlog of trained boys at present. Sir, it was stated that at least 1,000 mechanised boats will have to be provided during the Fourth Plan. At present our programme is to have 700 mechanised boats towards the end of the Fourth Plan period. Attempts will be made by the State Government to get as much money as possible from the Centre as well as from the Agricultural Refinancing Corporation. In case we are able to get more funds, it is possible to even reach the target of 1,000 mechanised boats as was desired by some Members and let us hope that we are going to get the money and it will be possible to complete 1,000 boats.

SRI B. BHASKAR SHETTY (Kaup).—When Kerala and Maharashtra are getting more funds from the Centre, why not you try to get more money?

SRI D. DEVARAJ URS.—It is self-evident from the second plan period onwards our efforts have been continuous. What efforts we have made in the Third Plan have been trebled during the Fourth Plan period.

SRI B. BHASKAR SHETTY.—Even then it is much less.

SRI D. DEVARAJ URS.—Another trouble is, we have to train men along with the building of boats. It cannot be that all of a sudden 2,000 mechanised boats be distributed. We have to train boys and then they have to man these boats. Anyway, we know the anxiety not only of the Hon'ble Members coming from the coastal region, but it is also from the point of view of producing more food in the form of fish, the State Government is equally anxious to give greatest possible attention for the development of fisheries.

SRI B. BHASKAR SHETTY.—In Kerala they have got only 120 miles of coastal area but they have got nearly Rs. 2 crores from out of this crash programme. Whereas we got only Rs 79 lakhs in the Third Plan.

Sri D. DEVARAJ URS.—Besides this, we have a programme of developing Karwar Port for catching more fish. The project with Indo-Norwegian Aid is coming up there. It is true that it was held up for so many reasons which were beyond our control and now I can assure the Members who raised doubt about the progress that is likely to be made that all efforts will be made to see that the project comes up as quickly as possible and before next year, we propose to make use of the project and the Ice Plant is going to be commissioned next year and also the jetti that is to be constructed there will be constructed in the course of the next year perhaps. It may not be possible to complete the work this year and thus when the project is completed, Karwar fishery development will be considerably improved.

Sri M. SRINIVAS NAYAK (Mangalore I).—What about Malpe and Coondapur? They were to be developed under Norwegian Plan?

Sri D. DEVARAJ URS.—We have a programme under the Fourth Plan under which Rs. 400 lakhs have been provided. We have a programme of developing Mangalore, Malpe, Gangoli, Bhatkal, Honnavar and Karwar, and have all the activities connected with Fisheries Department in these regions. Finally Sir, we have been trying to get Yugoslav collaboration and the project will be located in these coastal regions.

Sri B. BHASKAR SHETTY.—Where it will be located?

Sri D. DEVARAJ URS.—This is yet to be decided. I am only informing the House that the negotiations are still afoot and Yugoslav experts have been conducting the survey and when the survey is over, I hope it will be possible for us to complete the deal with them and if that project were to come up, it will give a bigger boost for the development of fisheries.

Finally, before I close I also want to inform the House about one important contemplated decision of the Government from the point of view of increasing the activities of Fisheries Department from not only catching more fish, but improving processing and marketing which are equally important. We have been thinking of constituting a Corporation on the lines of the Corporation that is functioning in our neighbouring State Kerala. If the Corporation were to be constituted, it will be possible for this Corporation to take up not only catching fish but processing and marketing. Apart from these activities it can also take up the export Trade of prawn and other varieties of fishes which have got a market outside. It should be possible for this Corporation to take up this export business, in which event, the Corporation will gain a lot. In addition the State Government will also earn considerable amount of money. As you all know, there is a fish processing and Training centre at Mangalore. So far, quite a number of boys have been trained and all these trained boys will have opportunities of getting employed in the several processing plants that are likely to come up.

(SRI D. DEVARAJ URS)

With regard to inland fisheries, I have not much to say except that it has not been possible to pay as much attention as it is required for the development of inland fisheries. Mysore State is said to have the greatest potential when compared to any other State in India from the point of view of developing inland fisheries, because we have very large number of tanks and water-spread area. More than ten lakhs of acres, it is estimated, is available for developing inland fishery. If we want to fully exploit all these ten lakh acres of water-spread area in the various big reservoirs as well as tanks, major and minor, it is estimated that we require nearly 18 crores of fingerlings. And to produce so much we have to have nearly 1000 acres. So far we have been able to develop only about 60 acres of nurseries. It is far away for us to reach the target of 1000 acres of nursery beds. Still it has been possible for us to have two crores of fingerlings and to distribute them to some major and minor tanks and especially in blocks where the applied nutrition programme has been taken up. We have been trying to develop inland fisheries on an intensive scale in such blocks. And what is produced in these tanks is being given to the various panchayets who are engaged in giving the weekly feed, in the form of eggs, fish and milk to the children and expectant mothers.

During the fourth plan period, efforts will be made to improve the inland fisheries and we have been trying to enthuse the panchayets as well as taluk boards to take up nurseries and develop their own fingerlings, so that it would be possible for them to cover major and minor tanks that are in their respective regions. If the Panchayets and taluk-boards were also to come forward to take to these nurseries with their available funds, it will be possible for Government to give them financial aid, so that it would be possible for them to have nurseries and develop inland fisheries.

With these remarks Sir, I request the Hon'ble House to give its wholehearted support to the Demand.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ, ಈ ಮೂರು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ; ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನತಕ್ಕ ದೂರು ಬಂದಿದೆ, ಅದು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾದ್ದೇ. ಈ ದೂರು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾದ್ದೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸುಷುಪ್ತವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ, ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ, ಅವಾರ್ಥವಿದೆ. ಆ ಒಂದು ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ, ಏನೇನು ಕೊರತೆಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಜೀವವೇ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಲಾರರು. ತೀರ ಸಮುದ್ರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಜನ, ಅವರು ದರಿದ್ರಾವಶ್ಯೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ನುಳುತಾ ಇರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯೆಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಅಂಥ ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ನಾವು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿಯಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಾಗಿರಬೇಕು, ತುಂಬು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಏನೇನು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಸರಿ; ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದೊಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಪುಕಾರು ಬರತಕ್ಕದ್ದು, ದೂರು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಒಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಆತ್ಮಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಟುವಾದ ಹಾಗೂ ಮೃದುವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು, ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು, ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಜನತೆಯ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬು ಎಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ; ಆದರೆ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇವು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ನನ್ನ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಅದೇ ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ನಿಮಗೆ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಜಾಸ್ತಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೊರತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಯಾವನಿಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರಬಿಲ್ಲ. ಆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವನು ಏನೂ ಹೊರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬಿಲ್ಲ ಸೋಲವಾರಿಯಾದವನು ಏನೂ ಮಾಡಲಾರ. ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಯಾವತ್ತು ಒಂದು ಹೊರೆ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೋ ಅಂದು ನನ್ನನ್ನು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೆ.

ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇರಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ವಿವರ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕಂಡರೂ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯದೆ ಏನಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಆಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ ರೈತ ಪರ್ಸಂಟು ಇದ್ದುದು ಈವೊತ್ತು ರೈತ ಪರ್ಸಂಟು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಹುಶಃ 2—3 ರಾಜ್ಯಗಳು ಏನಾ ಬೇರೆಯಾದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ವನ್ನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಬದಗಿಸಿದ್ದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು 7-8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಗ್ಯಾಂಟಿಲಿಂಗ್ ಅದು ಒಂದು ಜೂಜಾಟ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಯಾವತ್ತು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅವೊತ್ತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವೊತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಮಳೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಮಳೆ ಏನಾದರೂ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರಬೇಕು. ನದಿಗಳು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನುಮಾರು 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತೊಂದು ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ, ಕ್ರೆಡಿಟ್. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ; ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಬಡ್ಡಿ ದುಬಾರಿ. ಅದುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ನುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಅವರ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ 40 ರಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರೂ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಆಗಬೇಕು. ಈವೊತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಹಳ ಮೂಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲದೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ನಾನು ಅವರ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲೂ ಟೀಕಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಖೋರ್ಡ್‌ಕಾನ್ಸಿಲರ್‌ನಲ್ಲೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲ ಸುಲಭವಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರಿಸುವಂತೆ, ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ರೈತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಅದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತು.

ಮೀಡಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಲಾರ್ಜ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕನಿಕರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ನೀವು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಿ, ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಮೇಲೆ ಅವನು 15-20 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಿತ ತೀರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. 1-2 ವರ್ಷಗಳು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು 3-4 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದರೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಲ್ಲೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ನಾನು ಯಾವೊತ್ತೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿಯನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ, ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅವಾಗ ಕಟ್ಟಿ

ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾಲುವೆ ಅಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 1000-1100 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಆದಮೇಲೆ ಜಮೀನಿನ ಬೆರೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಜಮೀನಿನ ಆಧಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮೇಲೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದವರೂ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅದೀತು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯವರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಎಕರೆಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ನೇರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಜಮೀನಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಂತ ಕೆಲಸ 6 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೀರ್ತಿ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಚ್‌ಗೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು 2.3 ವರ್ಷ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು 3.4 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಯಾವ ತರಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬರೀ ಅಫೀಷಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡೋಣವೇ, ಅಥವಾ ಎರಡು ಸೆರೆಫಿಕೇಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರ್.ಆರ್.ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್, ಇನ್ನೊಂದು ಆ ನಂಬಿನ ಜಮೀನು ಆಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನರ್ಸಿಫಿಕೇಟ್ ತಂದರೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡೋಣವೇ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ಅದು ಬಹುಶಃ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಒಂದೊಬ್ಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅದು ಸಿಗಬೇಕು.

11-00 A.M.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ, ಅವನು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲೇ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೋ, ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೋ ಹಣ ಸಿಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಾಲ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕ ಮಾತು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಮಾಲಿಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮಾಲಿಕ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವ ದರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಆಗಬಹುದು, ಇದರ ಸರಾಸರಿ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಆದರೆ ಸುಮಾರು 16 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಪ್ಪು ಸಾಧ್ಯವೋ, ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ನಾವು 5547 ಬಾವಿಗಳ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಮಾಡಿ, 22 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ತೆಗೆದದ್ದು 24 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 250 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದೆಂದಿದ್ದು 7 ಕೋಟಿ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಖರ್ಚು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೂ ಬರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲ. ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀರು ಹಾಗೂ ಸಾಲ, ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಬೀಜ ಸಹ ಬೇಕು. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಬಹುಶಃ ಬೀಜ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ತುಮಕೂರು, ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಇದು ಗಂಡು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೇರೆಲ್ಲೇ ನನಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ, ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಜೈತನ್ಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ಗುಜರಾತ್‌ಗೆ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಮಾನ್ ಬೀಜವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಾಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಈ ಚಾಯೆ'ಚುಂಗ್ ಬೀಜ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ರೈತರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ನಾವೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನೀವೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಬೀಜವನ್ನು ಕೆಲವುಕಾಲ, ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಬೀಜವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು, ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮರ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಏನಿತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಾವಿ, ಪಂಪ್‌ಹೆಡ್, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬತ್ತ, ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಬೆಳೆಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡ್ ಬೇಕು, ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು. ಇದು ಕಡಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಪುಕಾರು ಇದೆ, ನೀವು ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರು ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅವರು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗಿಂತಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಈಗ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕೆಂಬ ದಾಹ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಕೋರಿಕೆ ಹಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಹೋದಸಲ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರ ಟನ್ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಟನ್. ಈ ಸಲ ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು 5 ಲಕ್ಷ ಟನ್. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಂಚಿಕೆ ಗಾರರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಡಪ್ಪಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಇದೆಯೋ, ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಸಿ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಮಾನ, ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ನಾನು. ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದಲೇ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದಿರಬಹುದು, ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕವೇ ಹಂಚಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಪ್ ಕ್ಲೇತದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹಾಸಿ ಬೆರೆಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿಯೂ ಸಹ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದಾಸ್ರಾನು ಇದೆ. ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ರೊಗಗಳು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಿಷ್ಠಗಳು ಸಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ

ಯಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನುಡೀಹಳ್ಳಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮೊನ್ನೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಬ್ಬಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆವು. ಈ ಔಷಧಗಳನ್ನು ರೋಗ ತಗಲಿರುವ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಯಮೇಲೆ ವಿಮಾನದಮೂಲಕ ಹಾಕಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಸಾಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕೆಳಗೆಬಂದು ಔಷಧ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಔಷಧವನ್ನು ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ; ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಔಷಧ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಔಷಧ ನಿಂಪಡಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕಾರ ಎಂದರೆ, ವಿಪರೀತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿ. ಸಗಣೆ ಮತ್ತು ಹಸಿ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಯಾವ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ನೆಲವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆಗಳು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಬ್ಬಾಳ್ ನಲ್ಲಿರುವುದು 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಾಯಿಲ್ ಚೆನ್ನಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಇವೆ. ಇನ್ನೂ ಐದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಯಿಲ್ ಚೆನ್ನಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್ಟ್ರೂಮೆಂಟ್ಸ್ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕ್, ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಬೀಜಗಳು, ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರದೇಶದಲ್ಲ 100-200 ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ 2000 ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಇದ್ದಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೊದಲು ಒಬ್ಬರೈತ ಎಕರೆಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಅಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ 2 ಸಾವಿರದಿಂದ 3 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಕಡೆ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಮಗೆ ತಜ್ಞರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. 6-7 ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತೋರಬಹುದು, ಮುಂದೆ ಅವರು ಸಾಲದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ, ಇವತ್ತು ಯಾರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅವರಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೈರುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮತ್ತೊಂದು ಘಟಪ್ರಭಾ. ಇವೆರಡು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ 14 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದರು. ಫೀಲ್ಡ್ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ 1962-63ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರೇ ವಿನಃ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಬಾದರೂ ಸರಿ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಈ ಬಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೈತರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಆ ಭಾಗದ ರೈತರುಗಳು ಈಗ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯಚೂರು ಕಡೆಯ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡು ಕಾಲುವೆಗಳೂ ನಿಡುವಾಗಿವೆ. ಅದರ ಕಚ್ಚೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಕಚ್ಚೆ ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕಚ್ಚೆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಎರಡು ಭಾಗಕ್ಕೂ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಭಾಗಕ್ಕೂ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೆಳೆದಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಫಸಲು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಬರೀ ಬತ್ತ ಬೆಳೆದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಲು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ನೀರು ಬೇರೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಆಗಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ರಾಪಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಬತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಡ್ರೈ-ಕಂ-ವೆಟ್ ಕ್ರಾಪ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಬರಗಾಲ ಬಂತು. ಆಗ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಿರಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಏನೇನು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಘಟಪ್ರಭಾ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇಂಥ ಫಸಲನ್ನು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅನುಕೂಲತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆಯಿಸಿಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಮೇಲೆ ಶಾಲೆಗಳ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇಂದು ಬಹಳ ಜನರು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಆದವರು ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಆದವರು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜು ಮೊರೆಯುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೊಫೆಸರು-ಸಿಕ್ಸ್‌ವುಡು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಾಮೋಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದಾದರೂ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆ ತೆರೆದು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಆದ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದು, ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಪಾಕ ಹೆಚ್ಚಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರ ಹೊಲ ನೋಡಬೇಕು, ಆತ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯ. ದಾವಿ ತೆಗೆದು ಪಂಪು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಪು ಎಂಬಾತ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾವಂತ, ಆತ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ

ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಬಹುದು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗುವಂತೆ ರೈತರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದೀಗ ಬಹಳ ರಾಘವಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೂರು ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನರು ಬೇಕು. ಮೆಡಿಕಲ್, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುವವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ರೈತರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಈಗ ಬಿ.ಡಿ.ಓ.ಗಳಿರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕರಿಬಸಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ :

“The ryots have already collected Rs. 2 lakhs and they have kept this amount in a bank.”

ಒಂದು ಶಾಲೆ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು 40 ಎಕರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ. ಇತರ ಕಡೆಗಳವರು ಈ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾದ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿನ್ನೆ ಕೋಲಾರದ ನಾರಾಯಣಗೌಡರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟಿದೆ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರೆ ಇತರರು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ, ಮಳೆ ಕಡಮೆ, ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಫುಟ್ಟು ಕೆರೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ಐದು-ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾತ್ರ ಆಗುವುದು. ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ, ನನಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಣ್ಣೀರು ಬಂತು. ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಪಾಪ ಗರ್ಭಿಣಿ, ನೋಡಿದರೆ ಮೈಯಲ್ಲ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ರಕ್ತವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಬಡತನ, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ತೊಂದರೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಸರಾಸರಿ ಆಯಸ್ಸು 26 ವರ್ಷವಿತ್ತು, ಅದು ಈಗ 50ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು, ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಊಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಜನರು ಬಹಳ ಕಾಲ ಬದುಕಲು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಜೀವನಮಟ್ಟವೂ ಹ್ಲಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 70 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಟಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಾರೋಚನೆಯಿಂದ ಆಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣಸು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇದೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಬೇರೆ ಇಳಿದು ಹೋಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಅಪಾರವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬೇಗ ಕಾಳಿನದಿ ಯೋಜನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಲವಂಗ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಿರಬಹುದು. ಕೇರಳಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಫಲಿತಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಇದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಇದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ವಗ್ಗಿರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿವೆ.

11-30 A.M.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಬೆರೆ ಉಳ್ಳ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇದ್ದೀರಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಈಗ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರು ಬರದೇ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ಅನಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಸರಿ, ಅದಕ್ಕೇ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗ್ರಾಂಡ್ ವಾಟರ್ ಸರ್ವೆ—ನೀರು ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗಡೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ 10-20-30 ಮೈಲಿವರೆಗೂ ವಾಟರ್ ಲೆವರ್ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂತಲೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಭಯವೂ ಇದೆ, ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರ, ಇದು ಬಹಳ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿದೆ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೆರಳಿಸಿದೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದರೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾ ರೋಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಪ್ರೋಫಾರ್ ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು 6-7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ನಮಗೆ ಅದರ ಹಿಡಿತವೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಾ ಬಹಳವಾಗಿ ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ, ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನಂಬಿ ನಾನು ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದೆ. ಏನೋ ಕೆಟ್ಟದೆ ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮಗೂ ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಏನೋ ಕೆಟ್ಟದೆ ಅಂತ ನಂಬಿ ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತು ಅದು. ಇವತ್ತು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ, ಇದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಮೂರು ಜನ ಚೇರೈನರು ಇದ್ದರು, ಅವರು ಯಾರು ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವರು ಯಾರೂ ದುಡ್ಡು ತಿಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾರೂ ದುಡ್ಡು ತಿಂಡಿಲ್ಲ, ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿತ್ತು? ಈ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಾಡಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಟಾನಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲ, ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಸೆಕ್ಷನ್ (15)ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:

“In each year the Board shall prepare and forward to the State Government a programme of work in such form and

before such date as the State Government may determine. The programme shall contain such particulars of the schemes which the Board proposes to execute, whether in part or in whole, during the next year, particulars of any work that it proposes to undertake, and such other particulars as may be prescribed."

ಅದು ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ 'ಹೌದು', 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಪೋಸರ್ ಏನಿದೆ, ಪ್ರಪೋಸರ್ ಫಾರ್ ಆನ್ಯುಯಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್, ಇದು 1957ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಪೋಸರ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಅದುವರೆಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ :

"Annual Report.—The Board shall prepare and forward to the State Government in such a manner as may be prescribed an annual report within 3 months from the end of the financial year giving a complete account of its activities during the previous financial year. Every such report shall be laid before each House of the State Legislature as soon as may be after it is received by the State Government."

ಇದೂ ಸಹ 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಯಾರೋ ಹಣ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಉಂಟೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಗದಗ).—ತಾವೂ ಹೇಳಿದಿರಿ, ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದಲೇ 'ಹಣ ತಿದ್ದಿರಾರದಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಿಯೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರ ಮಾತು ಕೇಳಿಯೇ. ಆದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಸಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಮೊದಲು ಏನು ಬರೆದಿತ್ತೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ಬರೆಸಿರುವ ಲೆಕ್ಕ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋಪವಾಗಿಲ್ಲ. ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಬಹಳ ಹಣ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲೂ ಇದರ ವ್ಯವಹಾರ ನಮಗೂ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಸೇರಿ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ವ್ಯವಹಾರ ಇದೆ. 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ 10 ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. 10 ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲವು ಸೆಂಟರ್ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರಾಧೆ ಮಾಡಿವೆ. ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇವೆ, 2 ಕೋಟಿ 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ, ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈಗ ನೋಡಿ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ 15 ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೆಂಟರ್ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರಾಧೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, 3 ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಬಂದಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಪಾಸು ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ, ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸೆಂಟರ್ ಗಳನ್ನೇ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ 34 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಮೊದಲನೆ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ 13 ಕೇಸು, ಎರಡನೆ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ 16 ಕೇಸು, ಮೂರನೆಯ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ 5 ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಆಗಿದೆ. 21 ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ, ಮೊದಲನೆಯ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಪಾನಾಗಿದೆ, ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಎರಡನೆಯ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ 81 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮೂರನೆಯ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ 24 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜೇಲ್‌ನಾರನ್ನೂ ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ನೀವೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ (ಬ್ಯಾಡಗಿ).—1964ರ ಆರ್ಟಿಕ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಜೇಲ್‌ನಾರು 37 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟಿ.ಎ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಗಮನದಲ್ಲಿಯೇ ದೊಂದರೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಟಿ.ಎ. ತಪ್ಪು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಂಶ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಥೇರ್ಟನ್ನರ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ 3 ವರ್ಷಗಳಮೇಲಾಯಿತು. ಆಗಿದ್ದ ಥೇರ್ಟನ್ನರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ದುಡ್ಡನ್ನೂ ತಿಂದುಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ನಿಜವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಅವರು 32 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟಿ.ಎ. ಡ್ರಾ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತುಂಬ ಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈ ರೆಕೃಗಳನ್ನು ಬರೆಸಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೋ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ವಿರೋಧಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಂದು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು ಅಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಅಜ್ಞಾನಮಸ್ ಬಾಡ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರೈತರ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಅದೃಷ್ಟರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ 32 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ಯೆ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆಗ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಏಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ವರದಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏನು ವರದಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾನೀಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯೆಂದು ನಂಬಬಹುದು. ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಸಹಾ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, according to his own statement, no financial statement was sent to the Government from 1957 to 1962-63. That itself shows that many things have happened.

Sri G. DUGGAPPA (Bharmasagara).—By way of help to the Chief Minister I would like to say that the Audit Report is there and let the Chief Minister...

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Chief Minister is not yielding. I am appealing to the members not to disturb him. I will give Sri G. Duggappa a chance after the reply is over.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, I do not want any help from this Member; I am not in need of it. ಅಲ್ಲ ಅಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿತ್ತಿರುವುದು ಇದರಲ್ಲದೆ: ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರಲಿ, ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಯಾರೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಅದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಬೋರ್ಡಿನದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪೇಷರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿದೆ...

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರ ಅರ್ಥವೇನು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದೇನೆಂದರೆ.—ಆ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಲೇ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri S. SIVAPPA.—We are not going to accept it. The State Government gives the grant and therefore they cannot say like that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೌದು. ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ತಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ...

Sri S. SIVAPPA.—The Khadi Board is responsible to this House. The Khadi Board Chairman cannot say that he is not responsible.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I have said that some people have been prosecuted.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ತಾವು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ...

Sri S. NIJALINGAPPA.—As I have already stated just now, some people have been prosecuted.

Sri G. DUGGAPPA.—You please refer to the Audit Report.

Sri S. NIJALINGAPPA.—The law is that the responsibility is of the Board. ಇದನ್ನು 1963-64ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಡೀ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಓದಬೇಕು ..

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನಿದ್ದರೂ ಆ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನದೇ ಅಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗತಿಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ತಪ್ಪು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೂರಾರು ಸೆಂಟರುಗಳಿದ್ದು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ತಪ್ಪುಗಳಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳೂ ಬಂದಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನರೇನು ಅಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳತನಕ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಸಾಮರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಲುಕ್ನಾನಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Let there be an enquiry, and then we will accept it.

Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).—Sir, I rise to a Point of Order.

Mr. SPEAKER.—Which is the Rule that is broken ?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I will tell you the Rule in the end. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅಚಾತುರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರೇನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member is trying to put me in a wrong way. Which is the rule the member has in mind ? If he delivers a speech, I will have it expunged.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ...

Sri M. S. KRISHNAN.—About one month back, our Chief Minister said something. Now he differs from what he said previously. Let him explain.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ತಪ್ಪುಗಳು ಎಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಿದ್ದ ಚೇರ್ಮನ್‌ನರುಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವೇನೋ ಆಗಿದೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಫೋಲಿಸಿನವರು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಿಮಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I would appeal to the Hon'ble members not to disturb. Let the reply be over. Can't they contain themselves for five minutes ? Let us see whether the statement made by the Chief Minister is contrary to the previous one. Let him finish his reply. I can understand the feeling of the members. Let them please wait for some time. Let them have some patience.

Sri S. SIVAPPA.—He contradicts his statement that is already made. Is there any sanctity attached to his statement ? He cannot go on speaking unless he clarifies the position. ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಆಗಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಸಲು ಏಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I am appealing to the members to wait for a few minutes, till the reply is over. I called upon the Chief Minister to resume his seat. He did it. I called upon Sri Sivappa to resume his seat. He did it. Nobody should get up unless he is called upon.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ತಾವೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ.

Mr. SPEAKER.—Will the member kindly resume his seat ?

Sri K. H. RANGANATH (Mudigere).—We cannot be forced to accept all these things. Let him explain first and then proceed.

Mr. SPEAKER.—Order, Order.....

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಲ್ಲ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Order, Order.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಇಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೋಪ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೋಪವೆಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ತಾವು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿದರೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ,

Mr. SPEAKER.—I want the reply to be over. Such of the members who cannot wait till the reply is over may retire. I appeal to all the members not to disturb the House. They should not misuse the latitude given. If anybody wants anything, let him get it after the reply is over. If he wants to go still further he may bring it by way of a resolution and I will see that it is admitted.

Sri AZEEZ SAIT.—One thing, Sir,

Mr. SPEAKER.—Nothing.

(The Speaker ordered not to record anything here)

Sri AZEEZ SAIT.—* * * * *

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಯಾವ ಡಿಮಾಂಡುಗಳನ್ನೂ ಪೋಷಿಗ ಹಾಕಬಾರದು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಆ ನಂತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಪೋಷಿಗ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I am not allowing anything now. I make no commitments. I will leave everything to the House.

Sri DIGAMBAR RAO BALAWANT RAO.—Unless it is settled how can we sit quiet here ? Every member is entitled to get the information he wants.

Mr. SPEAKER.—If there is any point of order, let it be raised. There should be no disturbance of this kind.

*** Matter not recorded as ordered by the Chair

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಇಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರು ತರುವಂತಿಲ್ಲ, ಅಡ್‌ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ತರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮೋಷನ್ನನ್ನೂ ತರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is letting loose his ideas.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರಿದೆ. ಸ್ವಾಮೀ, ನಿಯಮ 288ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ರೆಕ್ಕೆಪತ್ರಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲವೋ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದರಲ್ಲಿದ್ದ ಚೇರ್ಮನ್‌ರುಗಳು ಯಾರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದೂರಿಂದ ನುಮಾರು 32 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಲುಕ್ಕಾನಾಗಿದೆ. ಇದೇನೂ ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೋಪದೋಷಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಯಾರ ಮನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೇನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಯಾರು ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬ್ರೇಜ್ ಆಫ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಯಾವುದು ? ಹೇಗೆ ?

12-00 NOON

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—A member shall not refer to any matter of fact on which a Judicial decision is pending, ಎಂದು ರೂಲ್ 288ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಒದ್ದಾಟವಿರುವ ವನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟಿ ಅಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೆಕ್ಕೆಪತ್ರ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟಿ ಅಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರೇ ಬರೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟಿ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ, ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಗಿದಿಲ್ಲವೋ, ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬರಬೇಕೋ ಅವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾರೋಪ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದುರ್ವ್ಯಯ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದುರ್ವ್ಯಯ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಲುಕ್ಕಾನು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಲುಕ್ಕಾನು ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಾರದು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಕರಾರು ವಾಕ್ಯ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೇ ಏನಾ ಕಾನೂನು ಮೀರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಿಯಾರೋಪ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಟಿ.ಎ. ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಥೇರ್ಟನ್ ವತಿಯಿಂದ ಬಂದ ಪತ್ರ ಓದಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಣ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪು. ಕೂಡಲೇ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಗಾದೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಥೇರ್ಟನ್‌ರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ

ದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದು 1964-65ನೇ ಇಸವಿಯ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. 1957ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1960ನೇ ಇಸವಿಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ 3 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಡಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಟಿ.ಎ. ಒರ್ಕು 11,500 ಚಿಲ್ಲರೆ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಏನು ಹಿಂದೆ ತಗಾವೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟರು. 1961ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಯಾವುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಹಿಂದೆ ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಕಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸತ್ಯ, ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಓದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಕ್ಟುಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕೇ ಎನಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್.

Mr. SPEAKER.—The member has expressed the opinion, but he did not tell me the rule.

† Sri K. H. PATIL.—On the very same subject it is not necessary to quote rule for every point of order and every Member is not expected to read and remember the rules. If there is any impropriety or disorder or disrespect to the law, then we are entitled to raise a point of order and it is upto the Speaker to accept it or reject it. But our right should not be curtailed or limited to rules that have been made. Sometimes the rule-makers might have forgotten so many things. Such an irresponsible statement ought not to have been made and when it has been made, we have every right and we are entitled to raise a point of order. It is not necessary that we should confine ourselves to the Rules.

Sri AZEEZ SAIT.—I am supporting the point of order moved by Hon'ble Sri Gopala Gowda because I knew something about it as a Member of the Legislative Council. The Hon'ble Minister now for Food was then the Finance Minister, Mr. Jatti. On a point raised in the Legislative Council he had assured us that he would make necessary arrangements to book the culprit, not only book the culprit but also to see that the amount is collected by way of land revenue arrears. They have issued a notice from his office to the Chairman of the Khadi Board and in turn he has sent a notice to that Chairman and arrangements were made for recovery. Meanwhile there was some adjustment between the two groups of the Congress Party and as a result of that adjustment, the Chief Minister was forced to make such a statement.

Mr. SPEAKER.—If he is not brief I will ask him to resume his seat. He cannot go on lengthening his speech like this. First of all to support a point of order is not a matter of right.

† Sri AZEEZ SAIT.—Every member has a right to support the point of order and it requires no rule. We are not tied to the rules and we are not subordinate to laws. The law could be amended. Even the Constitution could be amended. The sacred Constitution prepared by Dr. Ambedkar had been amended by people of your own party. Although we are independent, we are yet slaves to May's Parliamentary

(SRI AZEEZ SAIT)

Procedure. Further, the Hon'ble Speaker always asks which is the rule. I must humbly submit please provide me with a Secretariat so that I can quote better reference than you. You have a library; you have a Secretariat; you have so many persons working under you. So a number of references are available. But as a poor legislator, how could I get all these references in my House? In short, The Auditor General's report is before us...

Mr. SPEAKER.—I have been requesting the member to conclude. But he has been diverting from point to point.

Sri AZEEZ SAIT.—What I was saying is I would not mind if the Minister for Parliamentary Affairs or if the Deputy Minister for Industries said something like that. I would not like to accept such words coming from hon. Minister. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ, ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೂಜ್ ಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಇರುವವರು ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟೇಷನ್ ಲೂಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವವರು ಲೂಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Will the member kindly resume his seat?

Sri AZEEZ SAIT.—I am resuming. I will conclude and resume.

Mr. SPEAKER.—Order, Order. First he may kindly sit down.

Sri AZEEZ SAIT.—Thank you.

Mr. SPEAKER.—I have heard the observations on the reply of the hon. Chief Minister from half-a dozen people. I am not going to allow anybody to speak on this point of order. There seems to be no sense of responsibility among some of the Members.

† Sri D. M. SIDDIAH.—Mr. Gopala Gowda referred to sub-clause (i) of Rule 288 which says that a member while speaking shall not refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending. The rule quoted by him clearly refers to judicial finding. There is lot of difference between judicial enquiry and other enquiries. So far as these matters are concerned, there in an ordinary enquiry; it is an investigation by the Police to find out whether anything extraordinary has taken place. And my hon. friend Sri Gopala Gowda has not made any difference between an ordinary enquiry and a judicial enquiry.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಡೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವವರು ಪಾದಿಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರದು ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯಿಂದ ನಿಷಾಂತವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇಂಥಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿಷಾಂತ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SPEAKER'S RULING re: VIOLATION OF RULES OF PROCEDURE

Mr. SPEAKER.—I will give the ruling.

The hon. Sri Gopala Gowda raised a point of order. He quoted a rule which some other Members, while raising the point of order, did not. I am told that I should not call for the rule that is violated. And in support of that, the hon. Mr. K. H. Patil found fault with the framers of the rules and thought that the rules are either defective—I am putting it in very mild term, or lacking in some principles or something of the type, and, therefore, they could be ignored. I am surprised at this kind of attitude from some of the Members. Rules are binding on the House. The House framed them, whoever might have drafted them in the first instance. By way of report, they were discussed on the floor of the House and if Members elected to the House were to ignore them, it surpasses any ordinary common sense. I am asked to ignore the rules. Let the House resolve that these rules should not be observed by the Speaker.

Coming to the point specifically raised, that is, Rule 288 (i), it may be pointed out that the rules specifically refer to a judicial decision which is pending. Mr. Gopala Gowda himself very fairly said that there is no judicial decision pending. But his interpretation is that it would not make any difference at all. What is found there should be extended, according to him, perhaps by inference, to any other enquiry, in that direction. Mr. Huchmasty Gowda extended the principle by saying that the hon. Chief Minister should not make a statement in so far as the matter is being enquired by the Police, whom he calls a subordinate of the Government and, therefore, it would influence their consideration. I do not see the relevancy in the point of order and saying that a statement should not be made. The point of order deals purely as to how far what has been stated is in order or is not in order, as to whether this should have been said or should have been said in some other terms, or would have been put in better words and all that. When the question of point of order arises, the word 'judicial' used there as an import and clear significance; the purpose being, that there should be no clash between the functions of the Judiciary and the Legislature. On the other hand, it has been stated time and again on the floor of the House that when the matter has not gone to the judicial enquiry or to a Court of Law, it does not amount to be governed by the principle of *sub judice*. Therefore, it should be allowed. From this, it is clearly seen that the word 'judicial' there is expressly put for a specific purpose. Therefore, it cannot be ignored. If we omit it, the words will stand referred to any matter of fact on which a decision is pending.

With regard to the point that was mentioned by Mr. Siddiah, namely, that the word 'judicial' is there and it has to be given effect to, I entirely agree. Otherwise, it will be taking on myself the right of refusing the right as it stands, which right I do not possess. It is open to the House to revise, without providing the procedure to be followed.

(MR. SPEAKER)

Then as to whether the Chief Minister could have made the statement or on the point that was canvassed by Mr. Huchnasti Gowda, if hon. Members remember that inconsistent statements were then made. It is all a question of interpretation. If the whole statement was wrong, how did the Members who participated were forgetful of what they were to say later on, is not easy to understand. A reply has been given. The reply was given because it was a point raised in the course of the debate and when the debate was made on the point with regard to the working of the Khadi Board, nobody said that it was wrong. When a reply is being given and if there is any fallacy, further information by way of extended information or something more than what has been disclosed, could be asked in the proper manner and it cannot possibly be by raising a point of order.

An hon. Member gave me some piece of advice that all these rules are not binding on the law-makers. I will not probe into it further. I will leave it at that because it is so patently unacceptable to the House that I will not venture or spend more time over it, particularly at this juncture when the House is hard-pressed for time. I do not think that there is any point in what has been raised.

With regard to Mr. K. H. Patil saying that "in addition to the rules" there are many things on which point of order could be raised, I have to say that a sort of unprecise assertion like that will not enable me to accept it. I have always said more than once, not only the Rules, the Constitutional provisions, Statutory rules and even conventions, if there are any, all these will have to guide us in our deliberations. If it is to be thought that we are governed by the ordinary law of meetings, or the law relating to ordinary meetings, I do not think we can accept it. It is an assertion which should not be made in a House of this status trying to take away the exalted status that the House occupies. That is why we have framed our own rules. Nobody can impose any set of rules on this August House. Therefore, the Constitution provides that this House may frame its own rules, and till such rules are made, the President would make the rules and things have been done like that. To say that we are governed by the law of ordinary meetings and debating societies or company meetings, general body meetings, is rather unhappy and unacceptable.

The Hon'ble Chief Minister may continue his reply.

Sri DIGAMBAR RAO BALAWANT RAO.—On a point of order Sir. The Hon'ble Chief Minister while replying has said that under that Act, it is necessary that the report and accounts of the Board must be presented within three months of the year ending. So, it is also an admitted fact that such reports have not been placed before the House, which is the privilege of this House. In view of that, and in view of

the fact that there is audited report for 1965-66 wherein at para 36 it has been said :

“The Chairman during his tenure of office performed journeys between Hubli, his place of residence and Bangalore for attending meetings and office and drew T.A. for such journeys..... which total Rs. 11,000.

Mr. SPEAKER.—The member need not read the whole report. What exactly is the point may be mentioned.

Sri DIGAMBAR RAO BALAWANT RAO.—It is said that this particular amount was not validly spent and it did not have proper sanction. It was not covered by any valid sanction. So during the discussion, the Chief Minister when he was dealing with this particular allegation made against the Chairman, he said something...

Mr. SPEAKER.—Let him tell me his point of order.

Sri DIGAMBAR RAO BALWANT RAO.—Under the Rules of Procedure it is said that a point of order may be raised in relation to the business of the Assembly at the moment. When the Hon'ble Chief Minister was replying regarding this subject, the point was raised and the only course left for him was to answer it and give clear facts. In view of the clear allegation made at the time of the discussion Instead of that, he did not answer this point.

Mr. SPEAKER.—If the member says the reply on that point was premature, a lot of time could have been saved.

Sri DIGAMBAR RAO BALWANT RAO.—In Rule 291 of the Rules of Procedure it is said that :

“When for the purposes of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter, then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker.”

The question was asked and to that, he did not give any satisfactory reply. Is there no cause for raising a point of order Sir ?

Mr. SPEAKER.—Mr. Digambar Rao is contributing original ideas to Jurisprudence ! Rule 291 reads :

“When for the purpose of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter, then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker.”

Does he think that under this rule the Speaker becomes his servant to carry every question ? It only means, do not address him direct, but address the Chair. That is why I said : please give it to me in writing. I will pass it on.

Sri DIGABAR RAO BALWANT RAO.—The presumption always is that it is being asked through you.

Mr. SPEAKER.—It is perhaps impliedly agreed by the House that there is no point of order in what Mr Digambar Rao has said.

I will not venture to go further because it will take time.

The Chief Minister may resume his speech.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Let me pass on to other subjects.

ನಾನು ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದು ಅಶ್ಚರ್ಯ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಸಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ದಲ್ಲಿ ಇದು ಏನೂ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆಸರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ಲೋಪ್ಸಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪೋಲಿಸಿನವರು ನಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವರು ದೊಡ್ಡವರು ಇವರು ಚಿಕ್ಕವರು ಎಂಬ ಯಾವ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಚಾರ್ಜ್ ಸ್ಪೀಟ್ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ವಿಘ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಆರ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಯಾರೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇ ಇರುವಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ ಇವತ್ತು ಸಹ ಅದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಯಾವ ಉದ್ದಿಮೆ ದಾರರಿಗೂ ಸರಕಾರ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇನ್ಸೂ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು 15ರಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನದು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವು 10 ಲಕ್ಷ 5 ಲಕ್ಷ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರೆ ಇಂದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟರೆ ಹಣ ಹಾಕಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ದೊಡ್ಡದು ಆಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಕಳೆದ 10-12 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಶರಾವತಿ ಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಪೂರ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 400 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೋಸ್ಕರ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಆಯಿತು, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ದವರು ಆಯಿತು, ಎಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯರಾದರೂ ಉಪ ಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಫಾರೆನ್ ಕೊರಾಬರೇಷನ್ ಅವರು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರೇ ಇರಲಿ ಪಾರ್ವಾ ತ್ಯರೇ ಇರಲಿ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊರಾಬರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರವಿಲ್ಲ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಯಂತ್ರ ಹಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ತಂದು ಈ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೆ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೈಗಾ ರಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ.

12-30 P.M.

ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದರೆ ನೂರು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ 350 ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೇಕಡ ಮೂರೂವರೆಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬಹುದಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡತಕ್ಕದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಕಲ್ಕತ್ತ, ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ, ಜಪಾನಿಗೆ, ರಷ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನ ನಮ್ಮವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಏನು ತಪ್ಪು? ಅವರೂ ಭಾರತದವರೇ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನ, ಮೈಸೂರಿನ ನಾಗರಿಕರು ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ರೈತನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಕಾದಿದ್ದೇವೆ. ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನಿರ್ದಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕು, ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ವಧಾ ಇಲ್ಲ. ಥೇಂಬರ್ ಎಫ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅದರನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ, ನೀವೇ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಧರ್ಮ ತೇಜಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರೆ ಏನು ಗತಿ ಎಂದು ಕಳವಳವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಭಯ ವ್ಯಾಯವಾದುದೇ. ಅದೇ ಧರ್ಮ ತೇಜ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅದರ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಧರ್ಮ ತೇಜಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಏಕಾರ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯರೇ, ಅಯೋಗ್ಯರೇ, ಒಳ್ಳೆಯವರೇ, ಅವರ ಚರಿತ್ರೆ ಏನು ಅವರು ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದ ನೆರವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಕೊಲಾಬೊರೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕದು ಉಚಿತ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಫಾರೆನ್ ಕೊಲಾಬೊರೇಷನ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಫಾರೆನ್ ಕೊಲಾಬೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡದು ಎಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ (ವರ್ತೂರು).—ಎನ್.ಬಿ.ಇ.ಎಫ್. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೆದು ಕೇಳಲಿ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನೋಡಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪಾರ್ಟಿ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

ನಾನು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಐರನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀರ್‌ವರ್ಕ್ಸ್—ಅದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತು. ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ. 1966ನೇ ಇಸವಿ ಒಳಗೆ ಅದಕ್ಕೆ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. 1970ರ ಒಳಗಾಗಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಉಕ್ಕು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳವಿದ್ದು ಈಗ 14 ಕೋಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು 30 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಎರಕ್ಟರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ 11 ಲಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ್ದು ಇವತ್ತು 81 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ; ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಫೋರ್ಸ್‌ಲನ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ಇದ್ದುದು 120 ಲಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಆಯರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹತ್ತಿರದ 174 ಲಕ್ಷವಾಗಿದೆ; ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಐದು ಲಕ್ಷದಿಂದ 96 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಇಂಟಿ ಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮೂರೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಲಕ್ಷದಿಂದ 37 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫರ್‌ಷಾಪ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷವಿದ್ದು 27 ಲಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೊಡ್ಡದಾಗು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ತಿ.ವೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಏಷ್ಯ ಹಣ ಹಾಕಿ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕದು, ಇದ್ದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕದು ಒಂದು ಕಡೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದು ಅಗತ್ಯ. ಪರಕೀಯರ ಕೊರಾ ಬೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌಡ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡರ್‌ಟೆಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಹುಶಃ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 69 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಗೌಡ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡರ್ ಕೇಟಿಂಗ್ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು 33 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು 29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಟಾಲ್ ಸ್ಟೇರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು 6 ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ 293 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎರಡು ಸೇರಿ. ಇದನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡತಕ್ಕದು, ಅವರೇ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದು ಇದರ ಏನೂ ನಾವು ಏನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೊಸಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿರು. ಆದರೆ ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ಐದನೇ ಸ್ಪೀರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಳೆತಗಳಿವೆ. ವಿದ್ಯಾಸಿನವರು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ಪ್ರಾಂತದವರು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೂ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಮೂರು ಎಳೆತಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ, ನಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಪೀರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊಸಪೇಟೆ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಫೀನಿಬಲಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಕು ಮಾಡಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಏನೇ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ಸರಿಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದು, ಪೆಟ್ಟೋಲ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೇನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಡೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜನರು ಬಂದರೆ ದೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ಪೀರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರ ಮನಾಪಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆ. ಅದರೂ ಅವರೇನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ.

ಕುದುರೆ ಮುಖ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟೈಟ್ ಎಂಬ ಕಟ್ಟಡದ ಆದುರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇದು ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದು ಕನಡಾದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಬ್ರಿಡಾರ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ. ಈ ಆದುರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಮಟೈಟ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟೈಟ್ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧ ಇದೆ. ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟೈಟ್ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಸ್ತು. ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ಏಷ್ಯ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಐದರಷ್ಟು ಆದುರು ನಾವು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಬಿಲಿಯನ್‌ಟನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ 80-90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ 8-10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು

ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೂ ಅಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ಸುಕವಾದ ಸ್ಥಳಗಳು. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಗನಗೌಡರು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪ್ರತಿ ಹೊಸಪೇಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ, ಅದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಪೈಪ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಯುರಾಪುರವವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೆಲಿಟೈಸೇಷನ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇರಳವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಅವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಪಂಪೆಸ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎರ್ರಾ ಊರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ 5-6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಪವರ್ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ರಾಭವೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತು. ಸರ್ಕಾರದ ಎರ್ರಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ರಾಭ ಮಾಡಿವೆ. ಅದರೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವರ್ಕ್‌ಶಾಪಿನಲ್ಲಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಫಿರೇಡರ್ ಸಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಲುಕ್ಮಾನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಸಂಸಾರಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. 10 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 15-20 ಲಕ್ಷ ಲುಕ್ಮಾನು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 15 ಲಕ್ಷ ಲುಕ್ಮಾನು ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಎರ್ರಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ರಾಭ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ 1.39 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ರಾಭ ಇದೆ. ಹೊದ ಸಲ 11 ಲಕ್ಷ ಬಂದಿದೆ. ಪೋರ್ಸಿಲನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದು, 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದು 17 ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಯಾಂಡರ್ ಸೋಪ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪೈಪೋಟಿ ಇದೆ. ಈ ಪೈಪೋಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಯಾಂಡರ್ ಅಯಿರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಪೈಪೋಟಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 8-9 ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಲಂಡನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯು.ಎಸ್.ಎ. ಗೂ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸೇಸಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂಪಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್—ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಮೂರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಲಕ್ಷ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಫಿರೇಡರ್ ಮತ್ತು ಮಡಿಕೇರಿಯ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್ ಏನಾ ಬಾಕಿ ಎರ್ರಾ ಕಡೆ ರಾಭ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಳೆಯದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈವಾಗ ಯಾರೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಂದಾಗ, ಬಂದವರಿಗಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಬಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಡ್ಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡಿದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ, ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ನೆಲವೆಲ್ಲಾ ಬತ್ತಿಹೋಗಿ, ಕಬ್ಬು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ? ಬಹುಶಃ ಪಾಂಡವಪುರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಲ ನುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ವಾಲು ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, 10-11 ಕಡೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವರು ರಾ್ಯದ ಕೂಡ ಅಕ್ವಯರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ, ಕಚ್ಚಾವಾಲು, ಜಮೀನು ಈ ನಾಲ್ಕು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರು ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಮಗನಿಗೆ ಬೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅದು ಡಿರಾಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಮಗನಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಪೇಷರಲ್ಲ ನೋಡಿದೆ, ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಎಂದು ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಜೀವ್ ಶೆಟ್ಟಿರು ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಗೆ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು, ಚಾಟಿಯೇಟು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು—ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಒಬ್ಬರು ಈ ಪೇಕ್ ನೋಟನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು.

Sri K. H. PATIL.—Sir, on a point of order. The hon'ble Chief Minister while addressing this House has threatened Sri Azeez Sait. Though I am not a supporter of whatever Sri Azeez Sait has stated, the hon'ble Chief Minister cannot say "the hon'ble member must have seen how he was whipped up". Is it the way he should address an hon'ble member of this House? He has attempted to threaten the member and thereby he has committed a breach of convention that is laid down in regard to free criticism by opposition.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಹಾಗಲ್ಲ. ಎಮ್ಮೆಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಎರಡು ಸಲ, ಮೂರು ಸಲ, ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಹೊಡೆದರೂ ಕೂಡ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು ಚಾಟಿ ಏಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು.

Sri AZEEZ SAIT.—Since my name is involved in what the Chief Minister has stated, I must say—

ನನಗೆ ಯಾವ ಚಾಟಿ ಏಟು ಬಿದ್ದಿದೆ, ಇನ್ನು ಯಾವ ಚಾಟಿ ಏಟು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಲೈಟ್ ಹಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ, ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ.....

Mr. SPEAKER.—My heart is heavy. It is not light.

† ಶ್ರೀ ಅರ್ಜೀವ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು—ಅರ್ಜೀವ್ ಶೆಟ್ಟಿರು ಬಹಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಚಾಟಿ ಏಟು ಎಮ್ಮೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದು ಯಾವ ಚಾಟಿ ಏಟು? He is trying to refer to Azeez Sait when kept in Belgaum Jail.

ನಾನು ದೇಶದೊಳಗೆ ಹಾಡಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮನೆತನದವರು ಸಹ ಯಾವ ದೇಶದೊಳಗಿರುವರೂ ಹಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬೇರೆ ಕೆಲವರು 20-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.....

Mr. SPEAKER.—Is the hon'ble Member making a personal statement? If so, I will allow it.

Sri AZEEZ SAIT.—Yes, it is purely personal.

Mr. SPEAKER.—I do not understand this hon'ble Member. His name was brought in and I won't say 'No' if he wants to give a personal explanation. But unfortunately, he goes into past history and past performances.

Sri AZEEZ SAIT.—There should be background.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—When Sri Azeez Sait, spoke, he spoke in a personal vein dragging in names and all kinds of things.

Sri AZEEZ SAIT.—With due respect to you, Sir, I did not drag in any name.

Mr. SPEAKER.—I said yesterday that the Members instead of concentrating on the point at issue under the budget bring in the number of portfolios and so many other extraneous matters. How do they come in under the budget? Time and again it went on like that. I do not really understand this.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ.—ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ರೂಮಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಏನು ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಿರಿ. ನನ್ನ ಅನುಭವ ವಿನಿದೆಯೆಂದರೆ, ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಅ ತಪ್ಪನ್ನು ಯಾರೇ ಮಾಡಿರಲಿ. ಆ ಕಡೆಯವರು ಮಾಡಿರಲಿ, ಈ ಕಡೆಯವರು ಮಾಡಿರಲಿ, ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮಾಡಿರಲಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಮಾಡಿರಲಿ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಗದ ಬರದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನಾದರೂ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಗನಿಗೆ ಯಂತ್ರ ಚಾಲಿತ ದೋಣಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದನ್ನೂ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಲಿ, ನಾನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ನಾನು ತಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಿರಿ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.—ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಸರಾಂ ಹೊಡೆದು, ಅವರಿಂದ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ತಮ್ಮ ಮುಖದರ್ಶನ ವಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿರುವಷ್ಟು ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಅಗಿವೆ.

(The Hon'ble Member Sri Gangadhar rose to Speak)

Mr. SPEAKER.—I warn the hon'ble Member for the last time. Let him kindly not disturb till the reply is over under any circumstances.

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, I know you have all the powers to send me out of the House. We are here as representatives of the people. The Chief Minister says that Members have access to him and that they can come and meet him and represent matters to him. I may tell you, Sir, that I have tried to see Ministers but they would not grant me interview. We have to make a *salaam* to the Personal Assistant and if we are lucky, we have to wait like dogs at their doors. Is it wrong to bring this to his notice?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ರಾಜರ ಅಧಿಕೃತ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆಗಲೂ ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ಇತ್ತೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜ್ವರ 100 ಡಿಗ್ರಿ ಬಂದರೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಜಿರೋ ಡಿಗ್ರಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ಜಿರೋ ಡಿಗ್ರಿಗೆ ಇಳಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿರುವೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆತನನ್ನು ಕೂಡರೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಆತನಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ 6 ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಆತನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅದು ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕುರಿ ಕೋಣ ಬದ್ಧ ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆಗೆ ಮೂರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ಎರಡು ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ. ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನು ಮತ್ತು ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕ್ರಮತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಸನ್ನು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬಹುದು, ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಶ್ಚರರಾಗಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

1-00 P.M.

ಈಗ ಕಾನೂನು ತೊಡಕಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ, ಇದು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಇವತ್ತಿನದಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಈ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ದಿವಸಕ್ಕೆ 6-7 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು, ಈ ದಿವಸ 18 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ, ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯದ್ದೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಫೈಲಿಂಗ್ ಮೂಡು ಆಗುವುದು ನಿಧಾನ, ಏಕೆಂಬ ಮುಖ್ಯ ಹತ್ತಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ

ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಾಹು ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡೇತೀರಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕಾಖಾಯಿ ಲವಣಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಫೈಲು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ರೋಗ ಇದು. ಒಂದೇ ಸಲ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಈ ರೋಗ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂಥ ಕಡೆ ಇಂಥಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬರೆಯಲಿ, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಲಂಡನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಕೊಡುವವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೊಡುವವರಲ್ಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲೂ ನೀತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮರ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಡಿಶ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದು ನೂಕ, ಅವರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ.

I may repeat again that no member of this House either from this side or from that side should ever come to me or to any Minister to cancel transfers. I want it to be done. I am tired of this. I am disgusted of it. Every day members from this side or that side come to me with a request for cancellation of some transfer or the other. It is wrong.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ತಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆ ಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ನಾನು ಸದಸ್ಯನಾದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಬಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗೌರವವುಂಟು, ನೀವು ನಿಜ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. You come and tell me. Don't write letters. Then you will comit yourself. But you come and tell me that this has happened. After satisfying myself I will take the necessary action.

ಎನ್. ಜಿ. ಬ. ಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇರುವ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಂಟರಿಂ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆನು ಪರದಿಮಾಡುವರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹಳೇ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪುರೈಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. N. PATIL.—Sir, it was assured to us, not once but several times. Where is the remedy for us?

Mr. SPEAKER.—I warn the Member for the last time.

Sri V. N. PATIL.—We must be protected.

Mr. SPEAKER.—I will ask anybody who gets up to retire from the House.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ.—ತಾವು ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—The Member will retire from the House.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—When I have asked the Member to retire, he has to retire.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಅಗಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಹುದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಾವೇ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದ ಜನ ನಾವು ನಮಗೆ ಗಾರವ ಕೊಡಬೇಕು, ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ? ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಜನ ಏನು ಅನ್ನಬಹುದು ಸ್ವಾಮಿ ?

Mr. SPEAKER.—When I am on my legs, Will the Member kindly resume his seat ? One or two words can be tolerated. I am not allowing anybody. Even if the Chief Minister wants to reply, I am not allowing.

The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in Demands Nos. 10, 14, 16, 20, 24 and 44 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1968.”

The motion was adopted.

As directed by the Chair the motion for Demands for Grants voted by the House are reproduced below:—

DEMAND No. 10.—GENERAL ADMINISTRATION.

19. General Administration.

“That a sum not exceeding Rs. 3,93,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘General Administration’.”

DEMAND No. 14.—SUPPLIES AND DISPOSALS.

25. Supplies and Disposals.

“That a sum not exceeding Rs. 87,02,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Supplies and Disposals’.”

DEMAND No. 16.—SCIENTIFIC DEPARTMENT

27. Scientific Departments.

“That a sum not exceeding Rs. 24,75,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Scientific Departments’.”

DEMAND NO. 20—AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES.

31. *Agriculture*

“That a sum of not exceeding Rs. 8,73,19,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Agriculture’.”

DEMAND NO. 24.—INDUSTRIES INCLUDING SERICULTURE.

35. *Industries.*

“That a sum not exceeding Rs. 14,51,45,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Industries’.”

DEMAND NO. 44—INDUSTRIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT.

96. *Capital Outlay on Industrial and Economic Development.*

“That a sum not exceeding Rs. 7,34,38,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Capital Outlay on Industrial and Economic Development’.”

MR. SPEAKER.—The House will now stand adjourned to meet again at 3-00 P.M.

The House adjourned at Fifteen Minutes Past One of the Clock and reassembled at Two Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

**CONDOLENCE REFERENCE re: THE DEMISE OF
SRI M. S. NEELAKANTA SWAMY M. L. A.**

MR. SPEAKER.—I regret to announce the sad and sudden demise of Sri M. S. Neelakantaswamy, a member of this House elected from the Tiptur Constituency. I am told that he met with an accident on his way to this place to-day. Sri M. S. Neelakantaswamy was the President of the Tiptur Taluk Board and was a silent worker. He was actively connected with some Educational Institutions in Tiptur and